

BoekStart

Boekidee voor de kinderopvang

Beer is er weer

Tekst van Tammi Sauer | Illustraties van Dan Taylor

Uitgave van Flamingo|BBNC uitgevers; 2020; prentenboek

Wat doe je als een beer aanbelt en je vindt dat beren niet in woonkamers thuishoren? Dan stuur je hem weg en zegt 'ga naar huis, beer', zoals het jongetje in dit boek. Maar dit is een standvastige beer die blijft terugkomen, zelfs via de schoorsteen. Een bordje op de voordeur met 'Er is niemand thuis. Echt niet. Vooral niet als je een beer bent', heeft geen effect. Pas als het jongetje heel boos wordt, druipt de beer af en komt niet meer terug. Wat een opluchting voor het jongetje. Maar niet lang. Hij mist de beer iedere dag dat hij niet komt opdagen en organiseert tenslotte een zoekactie. Eind goed, al goed. Peuters zijn in hun nopjes met de afloop, want wie wil er nou zo'n leuke lieve beer niet binnen laten!

Voor peuters vanaf 3 jaar

Wil je weten of dit boek bij je peuters in de smaak valt? Let dan tijdens het voorlezen op de gezichten van de peuters. Wat valt daarop te lezen? Dat is de beste graadmeter. Je ziet eerst vooral verbazing en nieuwsgierigheid, want hoezo laat het jongetje de beer niet binnen? Vervolgens zie je hoe ze meeleven met zowel de beer als het jongetje, met wisselende sympathie voor zowel de een als de ander. Tot er een wending komt in het verhaal. Dan constateer je dat driejarigen het probleem van het jongetje kunnen invoelen. Ze gunnen hem dat de beer weer op komt dagen, ondanks zijn aanvankelijke weigerachtigheid om de beer toe te laten in zijn leventje. En zo is het precies met peuters die als tweejarigen hun eigen spelruimte en speelgoed afschermen voor een ander kind, en als driejarigen gaan leren hoe fijn het is om te spelen samen met een vriendje.

Voorbereiding

Bij de voorbereiding bekijk je het boek niet alleen door je eigen ogen, maar ook door de ogen van driejarigen. Waar ga je op letten? Bijvoorbeeld:

- Het verhaal wordt verteld vanuit de ik-figuur, het jongetje. Wijs in het begin op het plaatje aan wie die 'ik' is, en voeg een eigen zin toe, bijvoorbeeld: 'Het jongetje zegt ...', nadat je las 'Toen zei ik ...'.
- Soms worden gebeurtenissen verteld via kleinere plaatjes op één bladzijde, zoals het verloop van de dagen van de week. Terwijl je de tekst voorleest, wijs je de plaatjes in de juiste volgorde aan van linksboven naar rechtsonder. Zo volgen de kinderen je beter en je stimuleert hun beginnende oriëntatie op tijd, dat wil zeggen dat ze aanvoelen dat die volgorde met tijdsverloop te maken heeft. (De juiste namen van dagen en maanden leren ze pas als ze ongeveer zes jaar zijn.)
- Leg sommige woorden uit door ze nog eens op een andere manier te zeggen, bijvoorbeeld: alledaags – gewoon; belachelijk – het is niet leuk meer; missen – erg vinden dat iemand er niet is; organiseren – regelen. Je hoeft niet alle lastige woorden uit te leggen.
- Door de teksten op briefjes en posters leren peuters al iets over de functie van geschreven taal. Wijs het bordje aan met de tekst 'beer vermist', en leg uit dat nu iedereen kan zien dat ze moeten opletten of ze de beer ergens zien.

Introductie

Door dit boek met een eenvoudige activiteit te introduceren, zorg je voor betrokkenheid en zet je de neuzen van de kinderen dezelfde kant op.

- **Klop klop, wie is daar?**

Doel: kinderen in de sfeer van het boek brengen

- » Je haalt vast ergens een leuke bruine knuffelbeer vandaan. Je collega speelt mee, zet de beer voor de deur van de groepsruimte en klopt aan. Je peuters kijken wie er voor de deur staat. 'Wie is dat? Wat komt die beer doen? Mag hij binnenkomen of niet? Mag hij meespelen?'

- **Wie missen we vandaag?**

Doel: voorkennis oproepen over het begrip 'iemand missen'

- » Gebruik een moment dat je de peuters concreet kunt laten ervaren dat er een kindje niet aanwezig is. Stuur het gesprek door een vraag of opmerking, zoals: 'Wie missen we vandaag?' en 'Wat jammer nou. Nu missen we', of 'wat is het fijn als zij of hij weer komt'.

Voorlezen

Om een verhaal als dit goed te begrijpen, moet het worden voorgelezen gedurende meerdere voorleesactiviteiten binnen een langere periode. Door goede interacties hebben de kinderen hun eigen actieve inbreng. Er zijn vrij veel aanknopingspunten voor interactie, bijvoorbeeld:

- Het jongetje is heer en meester in huis zonder ouders. Best mogelijk dat een kind vraagt waar de papa of mama is. Hoe ga je daar op in? Misschien heeft een peuter meteen een verklaring. Vraag de andere peuters wat zij daarvan vinden en rondt het onderwerp af met een eerlijke en acceptabele opmerking: 'Dat kan, we weten het niet'.
- De beer dringt zich op en dat vindt het jongetje maar niks. Waarom niet? Je bent nieuwsgierig naar wat de kinderen erover zeggen en gaat daarop in. Er is niet echt één juist antwoord en dat hoeft jij ook niet te geven. Je krijgt het rijkste gesprek als je ze stimuleert om te zeggen wat ze denken. Misschien kom je tot een gezamenlijke conclusie, zoals: 'We denken dat het jongetje liever alleen speelt. We lezen verder. Straks weten we of dat waar is.'
- De beer komt niet meer terug. Hoe komt dat? Is hij zo geschrokken van het boze jongetje? Het jongetje blijft niet boos. Waarom zoekt hij de beer? Wat doet hij om de beer terug te laten komen?

Activiteiten

Door na het voorlezen een betekenisvolle activiteit te doen, zorg je voor meer verwerking en woorden en begrippen worden nog eens herhaald.

- **Kom terug beer!**

Doel: verwerking door een beeldende activiteit; stimuleren van ontluikende geletterdheid

- » Op de prent waarop je ziet hoe vooral veel kinderen helpen met het zoeken van de beer, zie je diverse tekeningen van de beer hangen. Geef de kinderen bruine krijtjes of kleurpotloden en vraag ze om de beer te tekenen én er iets bij te schrijven, allebei op hun eigen manier. Dat levert fraaie peutertekeningen en schrijfkrabbels op, leuk om samen overal op te hangen.

- **Samen spelen**

Doel: verdieping van het verhaalthema: samen spelen is leuker dan alleen

- » Gebruik de bruine knuffelbeer en zet die in de huishoek, samen met een of een paar peuters. Wat zou de beer graag willen spelen? Je geeft spelprikkelers als de peuters zelf niet op ideetjes komen. Kijk nog eens in het boek, daar zie je wat de beer leuk vindt om te doen: boeken uitzoeken, tekenen en verven, bessen eten en... samen lezen!